

Henk van Bentum

10 jaar

Woonachtig: Achterdijk 30, Bunnik

Het eerste wat ik van de oorlog merkte was het laag overvliegen van vliegtuigen op 10 mei 1940. Ze vlogen op de boomgrens, dus op zo'n 20 meter hoogte en kwamen uit het westen. Op Fort het Hemeltje stond Nederlands afweergeschut en dat was aan het schieten. Op 14 mei kregen we de opdracht om te evacueren. Boeren en vee moesten naar Culemborg, waar we zouden worden ingescheept. De evacuatie was voor onze eigen veiligheid. De verwachting was dat de Duitsers vanuit Bunnik de stad Utrecht zouden belegeren. Het was een chaotische situatie. Evacuatie was niet mogelijk, want Schalkwijk stond onder water. Koeien liepen overal los en ook op de weg. Ze werden het weiland in gedreven en niet gemolken. De beesten hielden het niet en werden door vrijwilligers gemolken.

Op 15 mei had Nederland zich overgegeven. Een groep Nederlandse militairen passeerde. Ze waren onderweg van Wijk bij Duurstede naar Utrecht. Vanuit de lucht werden ze beschoten en doken ze in een greppel. Mijn vader vertelde tegen de aanvoerder van deze militairen dat Nederland zich al had overgegeven. Daarop werd met een auto naar Utrecht gereden om dit na te trekken. De boodschapper kwam terug met de mededeling dat mijn vader gelijk had. De aanvoerder zei dat als dit niet had geklopt, hij ter plekke was doodgeschoten, omdat dit als landverraad zou zijn beschouwd.

De rest van de oorlog vielen vooral de overkomende vliegtuigen op. Het gebeurde zo'n twee per week. Het Duitse afweergeschut schoot dan weer vanuit Fort het Hemeltje. Met zoeklichten probeerden ze vliegtuigen te vangen. Die zoeklichten stonden op auto's. Wanneer een vliegtuig niet werd geraakt, kwam de granaat neer in het weiland. We noemden ze blindgangers. Je hoorde ze gierend aankomen. Er zijn er veel neergekomen in de omgeving van Fort het Hemeltje. Mijn vader heeft er een gevonden tijdens het ploegen en die aan de kant gelegd. Boerderij De Klomp is ook getroffen door zo'n blindganger. Later in de oorlog hoorden we ook de V1 en V2-raketten overkomen.

We hadden een gemengd bedrijf. Veeteelt, landbouw en fruitteelt. Vanaf 1942 ontstond er voedseltekort en veel mensen kwamen bij ons melk, eieren en kaas kopen. Tijdens het melken 's middags stonden er wel 40 mensen te wachten. We kregen 20, later 25 cent per liter melk. De fabriek betaalde 18 cent. Het was illegaal, maar werd oogluikend toegestaan. Iedereen deed het. In de loop van de oorlog moest mijn vader weideland omploegen om koolzaad te telen voor brandstof.

De spoorlijn van Utrecht naar Arnhem werd regelmatig gebombardeerd. Maar de geallieerden misten elke keer hun doel. Tijdens het melken in 1943 zagen we ineens een bombardement richting de overweg aan de Schoudermantel. Je zag de balken de lucht in vliegen. We dachten, ze hebben eindelijk hun doel bereikt, maar het bleek te gaan om een huis dat was getroffen. Van het gezin dat er woonde bleek alleen de vader met twee zoons in leven te zijn. Ook werd er een kind van anderhalf uit het gebombardeerde huis gehaald. Het raakte je wel, want je kende die mensen.

In 1944 hadden we ook evacués. Het waren mensen uit Milsbeek (Limburg). Ze waren opgedreven door de Duitsers die weer werden opgedreven door de Engelsen.

In Bunnik werden ook razzia's gehouden. Mijn broers en evacués hebben drie a vier keer

moeten schuilen onder de vloer. Ze begonnen in het dorp en dit werd dan doorgegeven. Vaak werden mensen op de weg opgepakt. Veel jongeren vluchtten naar Wulven en verstopten zich tussen het griendhout. Wij hebben geen huiszoeking meegemaakt. Na zo'n anderhalf uur was de kust veilig en trokken de Duitsers naar een volgend dorp.

Tijdens het bombardement van Houten in november 1944 was ik in Bunnik. Je voelde de grond schudden. Het duurde zo'n 15 tot 20 minuten. Ook de boerderijen op de Achterdijk stonden te schudden.

In de weken voor de bevrijding werd er Zweeds witbrood en blikken biscuit gedropt. De voedseldropping was ook hier nodig, want de nood onder de bevolking was steeds hoger geworden. Rond 7 mei zagen we Canadese tanks over de oude brug uit Zeist komen. Dat was een groot feest.